

KVIFOR MOBILISERE FRUKT / BÆR NO ?

- Svært gode erfaringar med samarbeid næring – offentleg
 - Set vi saman fokus på noko so får vi resultat
 - DØME: Storfeprosjektet, saueprosjektet osv.
- Auka fokus på frukt, grønt og bær i samfunnet
 - Forbrukaren, samfunnet og det offentlege
 - «Nasjonalt handlingsplan for betring av kosthold» (regjeringa og næringa)
 - Frukt og grønt auke med 20% forbruk innan 2021.
- Gartnerhallen:
 - Målsetting om 130% vekst i verdi, og 50% vekst i volum på frukt, bær og grønt innan 2030.

JORDBRUKSOPPGJER 2017

Tabell 1.16 Post 73.17 Distriktstilskudd, frukt og bær og grønnsaker

		1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Epler, pærer og plommer, kirsebær	Sone 1	2,1	1,72	0,15	1,87	0,3
	Sone 2-4	1,8	2,40	0,35	2,75	0,6
	Sone 5	4,2	5,22	1,25	6,47	5,3
Moreller	Sone 1	0,0	2,69	0,15	2,84	0,0
	Sone 2-4	0,1	3,35	0,35	3,70	0,0
	Sone 5	0,4	6,20	1,25	7,45	0,4
Pressfrukt		5,4	1,97	0,60	2,57	3,2
Bær	Sone 1-3	4,9	1,47	0,10	1,57	0,5
	Sone 4-5	3,5	3,56	1,20	4,76	4,2
	Sone 6-7	0,0	5,67		5,67	0,0
Sum distriktstilskudd frukt og bær		22,4				14,5

VERDISKAPINGSPLANEN TIL FYLKET

Auke produksjon av bringebær, jordbær, morellar, eple, plommer og pære	<ul style="list-style-type: none">• Vidareføre «Programstyret frukt og grønt» og næringsklynga frukt og bær• Tett dialog med marknaden• Effektiv logistikk frå produsent til marknad• Aktiv rådgjeving og FoU-arbeid	Del av nasjonal produksjon Førstehandsverdi Omfang av FoU-arbeid
	<ul style="list-style-type: none">• Kartfeste areal som er eigna for dyrking av frukt og bær• Målretta bruk av investeringstilskot	
Innovasjon i hagebruket	<ul style="list-style-type: none">• Finne fram til nye vekstar og prøve dei ut i praktisk dyrking• Utvikle effektiv driftsteknikk som også sikrar produktkvalitet i eit endra klima• Produktutvikling med råstoff frå hagebruket	Tal nye vekstar Nye driftsteknikkar Tal nye produkt

Mobiliseringsprosjekt i frukt

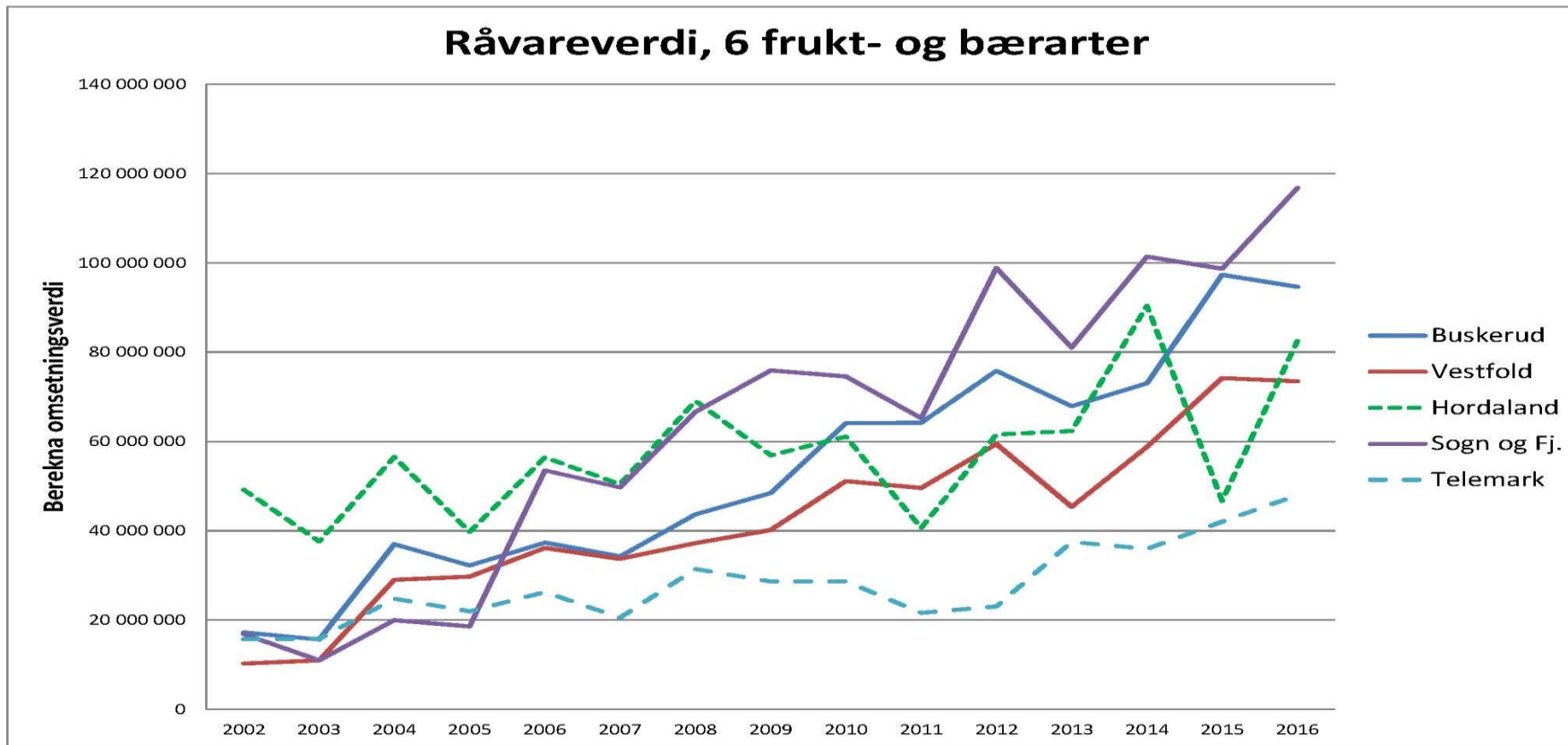
Stein Harald Hjeltnes og Sigurd Molvik

NOREGS FRUKTFAT

Bakgrunn

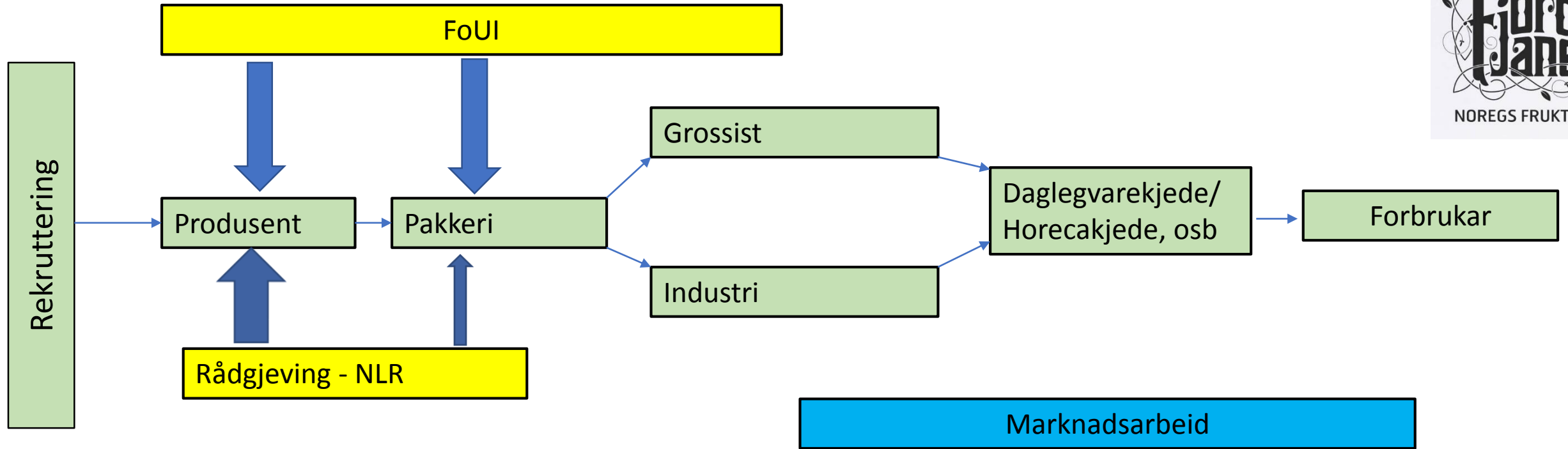
- Verdiskaping i fylket - aukande
- Marknadspotensial - stort
- Men; nedgang i areal og produsentar
- **Behov for eit mobiliseringsprosjekt for å auka verdiskapinga**

Noregs fruktfat – Sogn og Fjordane – www.fruktfatet.no

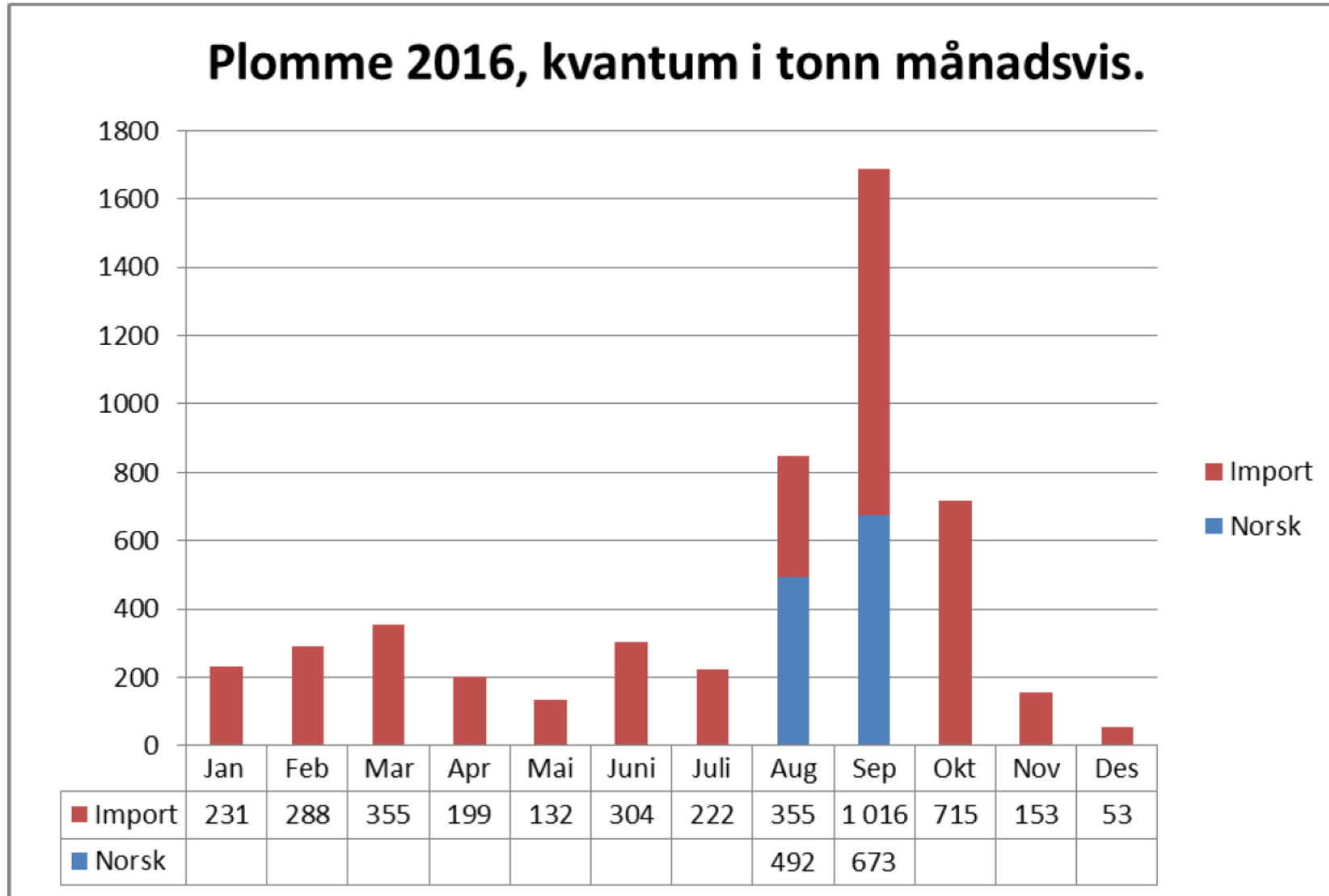
Kjelder: Landbruksdirektoratet og Produsenttjenesten Økern

Frukt og bær i Sogn og Fjordane

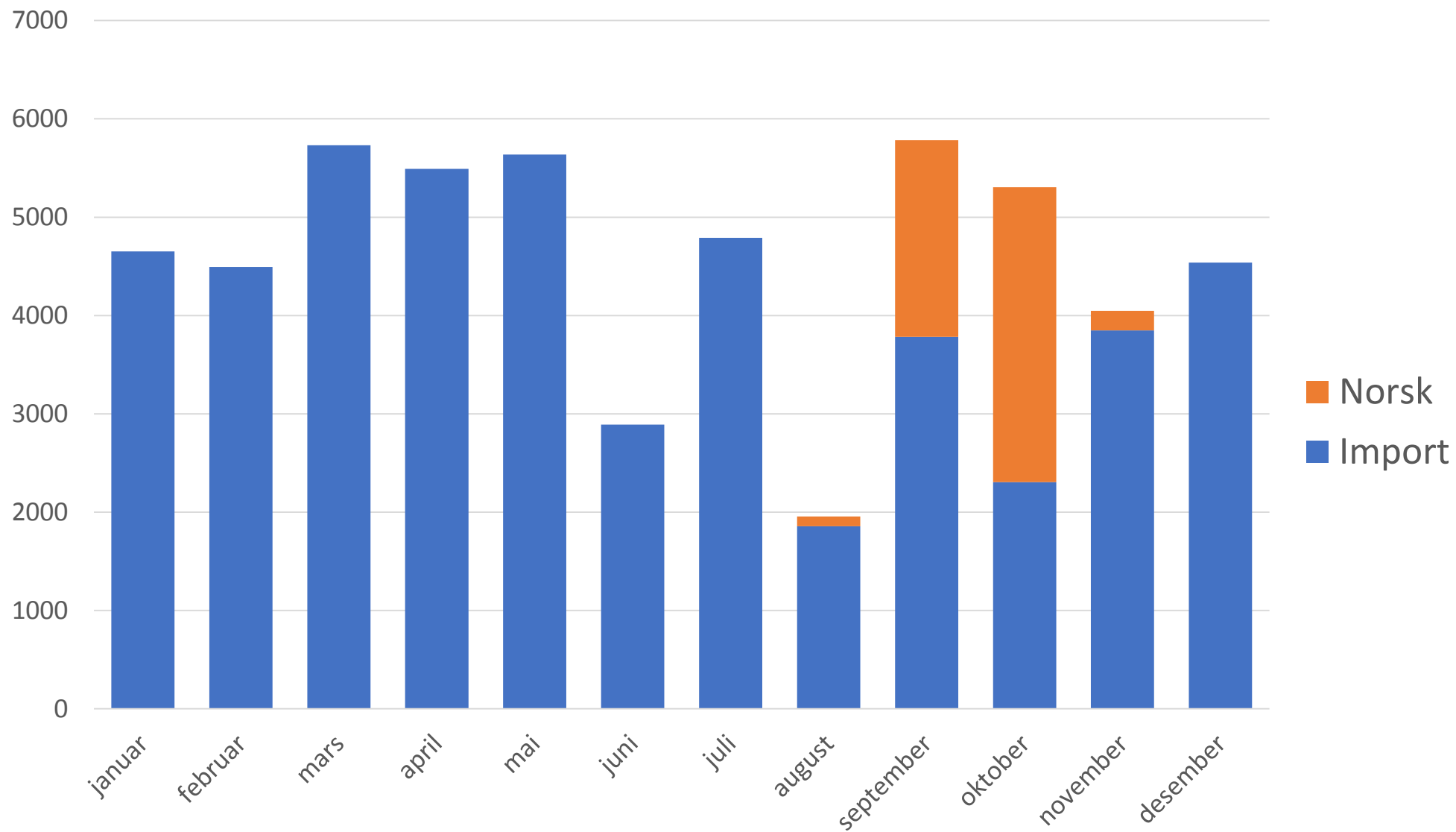

Me treng større varetraum for å skapa større verdier

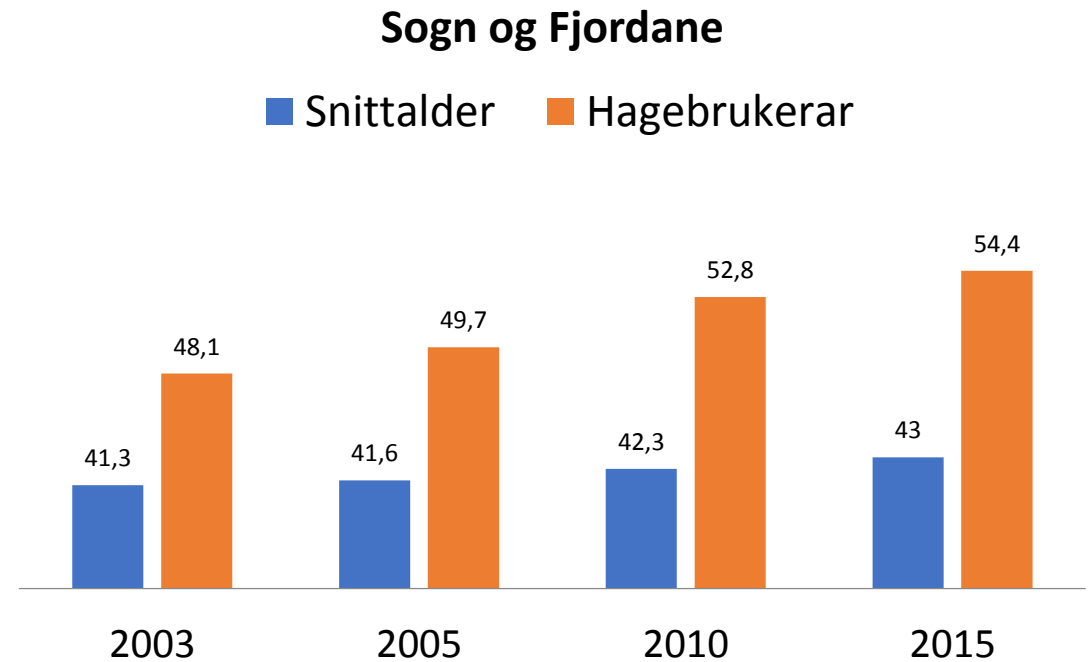
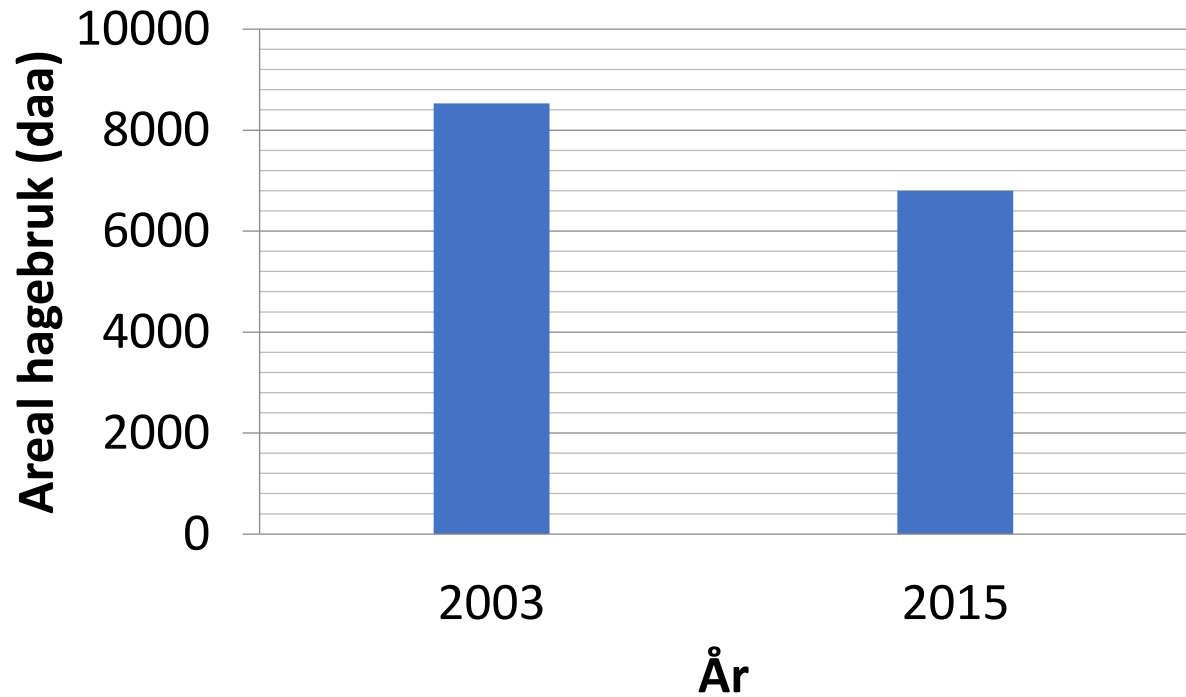
Vi dekkar ikkje marknaden sjølv midt i sesongen

Eple import og norsk produksjon 2015

Arealet går ned og hagebrukarane blir eldre

Arealutvikling i frukt og bær i Sogn og Fj.

Art	2005	2010	2016	endring 05-16
Bringebær	1.799	1.612	1.910	+ 6 %
Eple	2.531	2.056	1.793	- 29%
Plomme	531	699	777	+ 46%
Jordbær	691	455	392	- 43%
Søtkirsebær	235	353	347	+ 48%
Pære	538	342	233	- 57%

Rekruttering og mobilisering i eit fruktprosjekt

- Stort sug i marknaden
- Potensiale for mange heiltidsbønder
- Treng fleire heiltidsbønder og meir og areal
 - Overproduksjon i husdyrhaldet
 - Kartverktøy for å identifisere eigna gardar
 - Oppsøkande aktivitetar, rekrutteringsmøte, koordinering og satsing på kulturane med størst potensial, tett dialog med kommunar og fruktmottak, profesjonalisering - heiltidsbonden

Hovudmål: Setja i gang tiltak som skal vera med og bidra til ein 10% årleg vekst i verdien av frukt- og bærproduksjonen i SFj.

Delmål

- 1. Kartleggja aktuelt areal for frukt- og bærproduksjon som er ute av drift i fylket, og eigarane sine planar
- 2. Få oversyn over produsentar som ynskjer tilleggsareal i ulike bygder og deira arealkrav
- 3. Etablera flest mogeleg avtalar om langtidsleige av areal
- 4. Rekruttera nye produsentar
- 5. Bidra til å setja i verk andre prioriterte tiltak som byggjer opp under vekstmåla

Leikanger

Raud aroma

Svært godt	41 000 WH/m ² - 69 000H/m ²	≥12,9°C
Godt	37 000 WH/m ² - 69 000 WH/m ²	12,9 > T ≥12,5°C
Egna	29 000 WH/m ² - 69 000 WH/m ²	12,5 T ≥12,3°C

Me set i gang 3-årig prosjekt

- Sogn og Fjordane landbruksselskap er prosjekteigar
- Njøs næringsutvikling blir arbeidsgjevar for prosjektleiar
- Årleg kostnadsramme 600.000
- Sparebankstiftinga : SF Fylkeskommune= 50:50
- Prosjektleiar er på plass – ca 70% stilling

Auka areal til frukt- og bærproduksjonen i Sogn og Fjordane

Programstyret

Prosjektleder
Sigurd Molvik

Jon Anders Stavang,
Arne Monrad Johnsen,
Harald Blaaflat Mundal, Lærdal
Henriette Ansok Hatling, Innvik
Ola Hopperstad, Sognabær
Jens Terje Hammervoll, Sognefrukt
Øyvind Samnøy, Luster grønt
Stein Harald Hjeltnes, NNU

Vik, Aurland, Lærdal, Luster, Sogndal, Leikanger, Balestrand,
Stryn, Gloppen, Eid